

Tussentijdse evaluatie COVID-19 - Bevolkingszorg

Veiligheidsregio Flevoland en Gooi & Vechtstreek

Definitieve rapportage - 26 maart 2021

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement

INLEIDING

Sinds januari 2020 heerst wereldwijd het COVID-19 virus. Vanaf eind februari 2020 worden de eerste Nederlanders positief getest en geldt zowel nationaal als internationaal een noodsituatie met aandacht voor de volksgezondheid en maatregelen om de verspreiding van het virus te beperken. Alle veiligheidsregio's, waaronder Flevoland en Gooi & Vechtstreek zijn multidisciplinair opgeschaald.

De veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek willen tussentijds leren van hun respons op de coronacrisis. Het leren is gericht op het verkrijgen van inzicht in de stand van zaken en de uitdagingen en bijzonderheden gedurende de crisis. Dit stelt de organisatie in staat om lessen direct toe te passen en te anticiperen op dat wat nog komen gaat.

Het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (hierna: COT) heeft in de afgelopen periode verschillende sleutelfunctionarissen geïnterviewd. Daarnaast organiseerden wij op 25 februari een lessensessie. In deze tussenrapportage richten wij ons in het bijzonder op de uitdagingen en lessen voor de kolom bevolkingszorg. De rode draden uit de interviews en de lessensessie zijn verwerkt in deze evaluatierapportage. We kijken terug op de periode februari tot eind december 2020.

INHOUDSOPGAVE

1. **Context evaluatieperiode:** Deze evaluatie blikt terug op de periode februari – december 2020. In deze paragraaf beschrijven wij de context van deze evaluatieperiode. Dit bestaat uit zowel landelijke als regionale ontwikkelingen.
2. **Uitdagingen bevolkingszorg:** In deze paragraaf beschrijven wij enkele overkoepelende uitdagingen waar de kolom bevolkingszorg voor stond. Dit zijn zowel uitdagingen die volgen uit specifieke kenmerken van de crisis als uit de inrichting van de regionale crisisstructuur.
3. **Rode draden per thema:** Op verzoek van de veiligheidsregio's evalueren wij aan de hand van 3 thema's:
 1. Leiding & Coördinatie (structuur crisisorganisatie, aansluiting gemeenten)
 2. Informatiemanagement (ondersteuning gemeenten, inrichting IAC)
 3. Crisiscommunicatie (rol bevolkingszorg, RAC)De rode draden uit de interviews worden in deze paragraaf per thema weergegeven
4. **COT-reflectie:** Uit de interviews selecteerden wij de meest opvallende punten. Deze koppelen wij terug in paragraaf 4. Ook doen wij enkele aanbevelingen in het licht van de gesignaleerde trots- en verbeterpunten en de periode hierna.

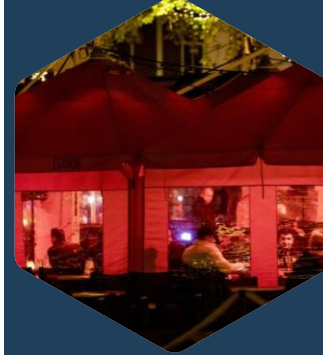
1. Context evaluatieperiode

Fase I: Alles is nieuw (feb.-juli 2020)

- Eerste coronabesmetting in Nederland en de regio's
- Onduidelijkheid over exacte gevaren en voortschrijdend inzicht.
- Gebrek aan beschermingsmiddelen leidt tot nijpende situaties, zoals in verpleeghuizen
- Beperkte testcapaciteit resulterend in een restrictief testbeleid.
- Landelijke discussie over onderschatting van het virus door GGD's en het RIVM. Dit speelt minder in FGV vanwege de goede aansluiting van medisch specialisten
- Tekort aan IC-capaciteit en grote druk op de zorg
- 'Intelligente' lockdown.

Fase III: Tweede golf (aug.-sept. 2020)

- Toename aantal coronabesmettingen, nog beperkt effect op IC-opnamen
- FGV naar 'zorgelijk' in nieuwe inschalingsniveau rijksoverheid
- Toch landelijke maatregelen, waaronder mondkapjesadvies en horeca dat om 22u moet sluiten
- Ontheffingsmogelijkheden gebouwen van aanmerkelijk belang
- Gebrek aan testcapaciteit

Fase II: Zomerperiode (juli-aug. 2020)

- Versoepeling landelijke maatregelen
- Grote drukte op campings, recreatiegebieden en terrassen. In de regio onder andere discussie over (her)openen toiletvoorzieningen
- Nationale crisisstructuur schaaft af, veiligheidsregio's in 'waakvlam'-stand
- Poging een meer regionale of lokale aanpak te realiseren. Dit leidt tot inrichting van een multiplatform in G&V dat (tijdelijk) naast de crisisstructuur opereert.
- Burgemeesters blijven elkaar vinden, bijv. rond enkele BLM- en boerendemonstraties

Fase IV: Lockdown (okt.-dec. 2020)

- Periode met eerst een milde lockdown, een tijdelijke verzwareng daarvan, roep om versoepeling en uiteindelijke invoering strengste lockdown tot dan toe
- Voorbereiding op feestdagen (sinterklaas, kerst en Oud & Nieuw)
- Invoering TWM & mondkapjesplicht
- Voorbereiding op avondklok en vaccinatie
- Aankondiging Fieldlabs, waarvan enkele in de regio FGV zullen plaatsvinden

2. Uitdagingen bevolkingszorg FGV

Bijdragen aan de multidisciplinaire samenwerking

De onbekendheid met dit type crisis leidt tot nieuwe uitdagingen. In de eerste fase zoeken betrokkenen naar hun rol en de rol van bevolkingszorg als geheel in de multidisciplinaire crisisorganisatie.

Ondersteunen gemeenten op diverse thema's

De crisis heeft een brede impact. Het betreft een gezondheids crisis met grote sociaal-maatschappelijke en economische gevolgen. Maatregelen treffen iedereen en hebben impact op belangrijke gemeentelijke thema's als onderwijs en jeugd. Het is hierdoor steeds zoeken naar wat wel en niet onderdeel is van de crisisbeheersing.

Borgen van de aansluiting tussen lokale en regionale crisisorganisatie

Er zijn verschillende lijnen tussen gemeenten en de crisisorganisatie. ARB'ers zijn onderdeel van de kolom bevolkingszorg (reguliere lijn: ROT/OL-RBT) en adviseren tegelijkertijd hun burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio (directe lijn). In de derde fase van de crisis wordt bovendien de ondersteuningsstaf opgericht, waardoor er nog een extra (directe) lijn is tussen gemeenten en crisisorganisatie.

Plotse linge versoepelingen of aanscherpingen van maatregelen

Dit leidt tot verschillende (soms onverwachte) pieken in de crisis. Inwoners moeten soms zo snel mogelijk van adequate informatie worden voorzien. Hierdoor voelen veel dingen voor betrokken soms als spoedeisend en is het uitdagend onderscheid te maken in urgentie. Hierdoor was het ook complex om vooruit te denken aan de hand van scenario's.

(Bestuurlijk) adviseren 2 RBT's

De regio's hadden een voorname rol in de crisisbeheersing en de voorzitter veiligheidsregio kreeg specifieke bevoegdheden. Vanuit bevolkingszorg moest dus een groot aantal bestuurlijke adviezen worden gemaakt. Op momenten leidde dit tot afwijkende besluiten door de verschillen in de afzonderlijke regio's ten opzichte van elkaar.

Fungeren als 'loket' voor 13 gemeenten

Vanuit de noodzaak tot eenduidig uitleggen van regels. Het bleek vooral een uitdaging omdat dit op momenten juridische kennis of kwaliteiten vereisten, die betrokkenen niet zonder meer hadden.

Vertalen van landelijke maatregelen (noodverordeningen) en informatie naar advies, regionale informatie en Q&A's

Inwoners vergelijken landelijk de maatregelen, die door regionaal maatwerk uiteen kunnen lopen. Betrokkenen binnen de regio hadden hierdoor ook een belangrijke rol in het signaleren van niet uitlegbare verschillen of ongewenst effecten van maatregelen.

Bewaken van de grote belasting op betrokkenen

De impact op betrokken is al lange tijd groot; de crisis duurt inmiddels een jaar en raakt iedereen zowel op werk-gebied als privé. Ook de spanning tussen crisis- en regulier werk neemt steeds verder toe.

3. Rode draden per thema – leiding & coördinatie (1)

TROTS

1. **Korte lijnen en samenwerking:** De lijnen binnen de crisisorganisatie zijn kort, en ook binnen bevolkingszorg vinden betrokkenen elkaar gemakkelijk. Dit werkt prettig. Respondenten waarderen ook elkaars behulpzaamheid. ARB'ers schakelen en helpen elkaar, en kunnen een nadrukkelijk beroep doen op bevolkingszorg/IAC. De diverse appgroepen en het directe onderling contact via mail zijn hier mooie voorbeelden van.
2. **Thematisch werken:** De omstandigheden en uitdagingen voor gemeenten komen grotendeels overeen. Er is daarom veel behoefte aan regionale samenwerking en uitwisselen van ideeën. Hiervoor zijn verschillende werkgroepen samengesteld, waaronder handhaving, evenementen en juridische zaken. De werkgroepen bestaan uit verschillende personen van bevolkingszorg, soms aangevuld door andere kolommen. Deze thematische verdeling vinden respondenten prettig. Een kanttekening is dat het soms lastig blijkt om de werkgroepenleden vrij te maken van het reguliere werk.
3. **Vaste bezetting:** In de eerste weken van de crisis kozen teams ervoor om een rol afwisselend door meerdere personen in te vullen. Dit gold bijvoorbeeld voor de AC Bevolkingszorg en voor verschillende communicatierollen. Alhoewel die keuze vanuit belasting begrijpelijk leek, ervaren betrokkenen snel dat juist de overdracht veel tijd kostte. Het was bovendien lastig om het overzicht te behouden en dubbel werk te voorkomen als iemand afwisselend betrokken was. Om die reden is besloten om de rollen door één of enkele personen in te vullen. Respondenten zijn erg tevreden over de vaste(re) bezetting.
4. **Flexibele werkwijze:** In de eerste fase van de crisis was het belangrijk dat werd geïnvesteerd in korte lijnen tussen de AC Bevolkingszorg, de adviseurs van de voorzitters van de veiligheidsregio's en de coördinerend gemeentesecretaris. De rol van de voorzitters was in die fase namelijk nog nadrukkelijker. In de fase rond en na de zomer, was er meer aandacht voor de lokale burgemeesters. In die fase was er meer tijd en nood voor de verbinding tussen het ROT/AC Bevolkingszorg en alle ARB'ers. Alhoewel dit in die fases zoeken en wennen was, kijken respondenten tevreden terug op de flexibele werkwijze en het netwerk dat er nu is.

3. Rode draden per thema – leiding & coördinatie (2)

VERSTERKEN

1. **Verbinding gemeenten en crisisorganisatie:** In het begin van de crisis misten enkele respondenten de verbinding met de AC Bevolkingszorg. Dit hing samen met de nadrukkelijke rol van de coördinerend gemeentesecretaris in die fase van de crisis. In die fase was er ook verwarring bij enkele respondenten met betrekking tot de verhouding tussen de coördinerend gemeentesecretaris, directeur bevolkingszorg en de AC Bevolkingszorg; wie is verantwoordelijk? En bij wie moeten de gemeenten zijn?
Inmiddels is de betrokkenheid versterkt; ARB'ers hebben hierdoor beter zicht op wat er in het ROT wordt besproken en voeden de AC met informatie vanuit de gemeenten. Een les uit die tussenliggende periode is dat keuzes in afstemming aan alle betrokkenen kenbaar worden gemaakt.
2. **Twée RBT's was soms uitdagend:** De veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek werken intensief samen, maar hadden wel een eigen/afzonderlijk RBT. De RBT's van beide regio's worden ondersteund door één ROT. Respondenten ervoeren dit als een uitdaging. Vooral als de regio's uiteenlopende beslissingen namen (bijvoorbeeld over het openstellen van toiletvoorzieningen op campings). Dit werkte dan door in diverse rollen die vanuit bevolkingszorg worden ingevuld, zoals het RAC en IAC. Dit resulteert in dubbel werk voor betrokkenen of uiterste nauwkeurigheid bij de beantwoording van vragen over de noodverordening.
3. **Meerdere lijnen van gemeenten naar RBT:** Vanuit de gemeenten zijn er meerdere lijnen naar het RBT. Er is een reguliere/indirecte lijn die de betrokken gemeenten met de veiligheidsregio's verbindt. In het kader hiervan is regelmatig overleg tussen de AC Bevolkingszorg en de ARB'ers of de coördinerend gemeentesecretaris. Via de OL kan informatie worden ingebracht in het RBT. Daarnaast is er een directe lijn; de ARB'ers hebben als adviseurs van hun burgemeester een directe link met een lid van het RBT. Respondenten ervaren dat dit op sommige momenten leidt tot onduidelijkheid over welke afstemmings- en informatielijnen het best kunnen worden benut. Bovendien leidde dit soms tot een informatieachterstand bij andere betrokkenen binnen de kolom, die geen directe lijn hebben naar het RBT of de voorzitter veiligheidsregio.
4. **Capaciteitsdruk- en verdeling:** De crisis duurt lang en vormt een grote belasting voor de betrokkenen. Zeker omdat een deel van het werk naast het reguliere werk wordt uitgevoerd en de crisis ook buiten het werk effect heeft op alle betrokkenen. Er is veel lof voor elkaars inzet. Tegelijkertijd is een aandachtspunt dat alle gemeenten zo eerlijk mogelijk capaciteit ter beschikking stellen. Daarnaast waarschuwen respondenten voor het gebrek aan achtereenvolgende vervang voor hun functie. Bij uitval is dit een risico. Een verhoging van de basiscapaciteit is ook een wens vanuit respondenten voor toekomstige crises.

3. Rode draden per thema – informatiemanagement (1)

TROTS

1. **Functioneren IAC:** Het Rijk stelde de benodigde coronamaatregelen in. De uitvoering lag op regionaal en lokaal niveau. Er werd gebruik gemaakt van noodverordeningen. Deze volgden elkaar soms snel op. Regio's en andere organisaties interpreteerden de regels soms verschillend. Sommige gemeenten interpreteerden uitzonderingsgronden (ontheffingsbevoegdheid) strenger dan andere. Dit speelde landelijk en regio's/gemeenten ervaarde de effecten. Burgers vinden de gemeenten dan namelijk snel en massaal. FGV richtte hierop een proces in; het informatie & adviescentrum (IAC). Dit functioneert naar tevredenheid van de respondenten; het IAC geeft goed en tijdig advies op basis van de vragen. Dit leidt tot eenduidige interpretatie van regels en daarmee gelijke behandeling (rechtsgelijkheid).
2. **Professionalisering IAC:** In het begin werd het IAC bemenst door twee personen. Dit was een grote belasting. Inmiddels is de organisatie van het IAC verder geprofessionaliseerd en 'geïstitutioniseerd'; er is een intake-proces en doorlooptijd, front- en back-office vragen worden verdeeld en geregistreerd zodat gemeenten ook kunnen 'leren' van vragen die andere gemeenten stellen. Hiermee voorkomen de regio's dat dit proces aan één of enkele personen hangt. Inmiddels is de rol van het IAC ook verder verbreed en benutten de regio's het ook voor eenduidig beleid rond evenementen of ontheffingen. Daarin is ook ruimte voor de verplichte medische advisering, waardoor ook sprake is van een multidisciplinaire samenstelling.
3. **Wekelijks overleg ARB'ers:** Het wekelijkse overleg tussen de ARB'ers van de gemeenten wordt als positief ervaren. Hierin wordt ook de terugkoppeling vanuit het ROT en het RBT gegeven. Dit overleg heeft daarnaast ook een toegevoegde waarde voor het creëren van een gedeeld situationeel beeld en het uitwisselen van informatie.
4. **Omgaan met dilemma's:** De overheidsmaatregelen hebben vergaande gevolgen voor inwoners en ondernemers. Vanuit bevolkingszorg raken ARB'ers en IAC-leden hierdoor bekend met soms schrijnende gevallen. Zij ervaren hierbij enkele dilemma's:
 - i. 'Neutraal' beoordelen van ontheffingsverzoeken. Niet in alle gevallen is het mogelijk om de ruimte te geven, die betrokkenen vanuit de ernst van sommige situaties wensen te geven (zoals bij uitvaarten of sommige jubilea).
 - ii. 'Rechtsgeldig' afwijken van andere regio's. Soms interpreteerden andere regio's de regels verschillend ten opzichte van FGV. Vooral op de momenten dat betrokkenen het gevoel hebben dat zij zelf de juiste interpretatie van de regels maken, knelt dit. De inwoner of ondernemer zal dit namelijk ervaren als willekeur.

Het lukt over het algemeen goed om hiermee om te gaan. Vooral door steeds vanuit de gezondheidsrisico's te beredeneren. Ook lukt het om mee te bewegen met de maatschappelijke ruimte die er is bijv. in fases waarin het aantal besmettingen lager was. Toch blijft dit een uitdaging.

3. Rode draden per thema – informatiemanagement (2)

VERSTERKEN

1. **Gebruik IAC door alle gemeenten:** Betrokkenen ervaren een groot verschil in de wijze waarop en mate waarin gemeenten zich tot het IAC wenden. Sommige gemeenten doen dit minder vaak omdat zij zelf meer capaciteit hebben om vragen te beantwoorden. Andere gemeenten wenden zich vaker tot IAC, en lijken de beschikbare database (sharefile) dan onvoldoende te benutten.
2. **Adviseurschap aan de voorkant:** De landelijke maatregelen, exit-strategieën en routekaarten veranderden regelmatig. De crisis kent hierdoor soms grote of onverwachte pieken (zoals bij maatregelen rondom de avondklok, illegale feestjes, vaccineren etc.). Respondenten ervaren het hierdoor als complex om proactief te adviseren en vooruit te kijken. Tegelijkertijd kent de crisis inmiddels ook enkele patronen (zoals bijvoorbeeld de grote werkdruk rondom persconferenties). Voor die 'vaststaande' zaken zou het kunnen helpen om een 'procesbeschrijving' te maken; wanneer kunnen gemeenten welke informatie verwachten? Dit vergroot de voorspelbaarheid en stelt adviseurs in staat meer vooruit te denken.
3. **Terugkoppeling besluitvorming RBT:** In de eerste fase van de crisis was voor sommige leden van de kolom bevolkingszorg onduidelijk welke besluiten het RBT had genomen. De verslaglegging bood onvoldoende duidelijkheid of beperkte toelichting. Dit terwijl betrokkenen hier in hun rol (bijv. als lid IAC of RAC) wel van afhankelijk waren. Inmiddels wordt er na ieder RBT-overleg een besluitvormingslijst gedeeld, inclusief acties voor gemeenten. Dit blijft echter een aandachtspunt.

3. Rode draden per thema – crisiscommunicatie (1)

TROTS

1. **Opzetten RAC** Eind februari is het RAC opgezet binnen de Veiligheidsregio. Respondenten zijn trots op de realisering van het communicatieplatform in een korte tijd, om ook op een snelle manier te kunnen afstemmen binnen de regio en met gemeenten. Het RAC ondersteunde de gemeenten, die uiteindelijk zelf direct communiceerden richting de inwoners.
2. **Samenwerking binnen RAC**: Binnen het RAC is gezamenlijk veel werk verzet met als resultaat een gestroomlijnd proces. Het RAC had daarbij veel aan het NKC dat landelijke communicatierichtlijnen uitbracht. Vanaf de zomer werken de regio's met een ondersteuningsstaf, met daarin ook een strategisch communicatieadviseur. Respondenten benoemen dat dit eerst tot onduidelijkheid leidde over de exacte rolverdeling; wat is voor het RAC en wat ligt bij de ondersteuningsstaf? Inmiddels vinden betrokkenen elkaar goed te vinden en versterken zij elkaar.
3. **Overdracht aan 'vaste bezetting'**: Tot september heeft het RAC met verschillende teams gewerkt. Dit bleek niet prettig te werken omdat dit veel tijd kostte, ondanks dat de overdracht tussen de teams goed geregeld was. Daarnaast paste dit niet meer binnen de beschikbare capaciteit. Vanaf dat moment is er gebruik gemaakt van een vaste bezetting. Respondenten benoemen het te waarderen dat de overdracht aan de nieuwe vaste bezetting erg goed geregeld was.

3. Rode draden per thema – crisiscommunicatie (2)

VERSTERKEN

1. **Onderzoek naar effect communicatie:** Respondenten hebben behoefte om meer onderzoek te kunnen doen naar of de communicatie de inwoners bereikt en of het doeltreffend is. Sluit de communicatie aan op de informatiebehoefte? Is de communicatie vindbaar? Waar kan men terecht met vragen?. Eén gemeente hield (zelf) een enquête, die als best practise met andere gemeenten is gedeeld. Vanwege een gebrek aan capaciteit en tijd is dat niet gebeurd. Toch zou dit kunnen bijdragen aan een effectievere communicatie.
2. **Afstemming met GHOR/GGD:** In de interviews signaleren wij twee voornamelijk uitdagingen met betrekking tot de samenwerking met de GGD/GHOR op communicatiegebied. (1) Omdat er sprake is van een gezondheidscrisis is de GGD/GHOR vaak in de lead. Dit vraagt om afstemming vanuit de veiligheidsregio's met de GGD/GHOR over de communicatieboodschap. Soms botst dit met de snelheid waarmee bevolkingszorg wil opereren om snel in te spelen op de informatiebehoefte van inwoners. (2) De andere uitdaging ligt in de samenwerking met de twee aparte GGD's in de beide regio's. Dit vraagt afstemming met afzonderlijke communicatieprofessionals met soms verschillende informatie.
3. **Strategische communicatie vanuit de veiligheidsregio:** De veiligheidsregio's faciliteerden de gemeenten in hun communicatie. Dit was een bestuurlijke keuze die is gemaakt omdat gemeenten meer herkenbaar voor inwoners wordt geacht. Respondenten ervoeren ook negatieve effecten van deze keuze. Soms verrasten gemeenten elkaar met een bepaalde communicatiecampagne. Dit leidde dan tot vragen vanuit inwoners of organisaties in een andere gemeente. Dit is een aandachtspunt voor de afstemming, maar kan ook leiden tot een andere keuze.
Andere veiligheidsregio's voerden daarom ook een regionale strategische communicatiecampagne. De regio maakte dan bijvoorbeeld een doelgroepanalyse en (specifieke) communicatieboodschappen per doelgroep. Sommige respondenten benadrukten hun voorkeur om de krachten in veiligheidsregio-verband verder te bundelen op dit thema. Het ontbreken van een social media account van de veiligheidsregio's wordt hierin echter wel als beperking ervaren.

4. COT-reflectie

Terugblik – De coronacrisis ontwikkelde zich tot een crisis van ongekende omvang en een brede impact. Voor alle betrokkenen waren er dus veel eerste keren. Met name de bestuurlijke adviseringskant bleek uitdagend. Ook werden enkele taken die oorspronkelijk binnen bevolkingszorg vallen, elders belegd zoals in de ondersteuningsstaf. Hierdoor was het soms zoeken naar de precieze rol van bevolkingszorg.

De betrokkenen toonde een grote flexibiliteit en toewijding. Daar zijn zij terecht trots op. De samenwerking is steeds meer versterkt en resulteerde in korte lijnen. Betrokkenen vinden en ondersteunen elkaar waar nodig. Dat biedt de nodige aanknopingspunten voor het verdere vervolg.

Uitdagingen fase hierna – De crisis duurt onverminderd voort. Er blijft grote onzekerheid over het verdere verloop. Deze lopen uiteen van ‘scenario-zwart’ tot geleidelijke versoepelingen. Dit kan leiden tot nieuwe pieken binnen de crisisbestrijding, met daarin ook verschillen tussen afzonderlijke gemeenten of andere kolommen.

Het risico van eventuele versoepelingen is dat er verschillen kunnen ontstaan tussen Flevoland, Gooi & Vechtstreek en andere regio's. Zowel voor de communicatie, handhaving als het IAC kan dit uitdagend zijn. Het IAC is sterk geprofessionaliseerd. Dit biedt dus een stevige basis voor het vervolg waarin versoepeling ook weer leidt tot vergelijkingen en detaildiscussies. Aandachtspunt hierbij is de piek na het aankondigen van versoepelingen en de wijze waarop gemeenten het IAC benutten.

Aanbevelingen – In antwoord op de uitdagingen in de volgende fase en bovengenoemde trots- en aandachtspunten, doen wij de volgende aanbevelingen:

1. *Behoud aandacht voor de verschillende lijnen tussen gemeenten en crisisorganisatie.* Dit vergt steeds een goede afstemming met elkaar en terugkoppeling aan alle betrokkenen. Zeker als de crisisstructuur zich anders organiseert in antwoord op eventuele versoepelingen (en lokaal maatwerk daarin) of de nafase.
2. *Bouw reflectiemomenten in over het huidig functioneren.* Dit kan variëren van een kort tussentijds moment tot een specifiek extra overleg, uitsluitend gericht op de uitdagingen en reflectie op het huidige functioneren. Reflecteer bijvoorbeeld gezamenlijk over de rol van het IAC, de capaciteitsdruk en de uitdagingen van de komende periode.
3. *Expliciteer de rol van het IAC voor de fase met versoepeling.* Zodra versoepeling lokaal vorm kan worden gegeven, zal de rol van het IAC als ‘vraagbaak’ kunnen veranderen. Het is zaak om het IAC ook in die fase te benutten. Het IAC kan blijven voorzien in het creëren van overzicht en het signaleren van niet-uitlegbare verschillen. De rol zou nog kunnen worden verbreed door te linken met andere regio's. Inwoners vergelijken namelijk ook breder dan de grens van beide regio's.
4. *Borgen de ervaringen uit deze crisis in OTO-programma's of (kern)samenstelling.* Dit heeft vooral betrekking op de nadrukkelijke juridische en bestuurlijke adviseringskant van deze crisis. Uit de tussentijdse evaluatie leefde de brede behoefte om nader te bepalen hoe deze kennis te borgen, en of de kolom bevolkingszorg daar de optimale plek voor is.

Deze rapportage is gebaseerd op informatie die ter beschikking is gesteld, en verkregen, tijdens de periode waarin het onderzoek is uitgevoerd. Nieuwe of aanvullende informatie kan van invloed zijn op de reflectie. Het COT beschikt alleen over informatie waar het rechtswege toegang toe heeft. Rapporten worden in beginsel in opdracht van de opdrachtgever gemaakt en niet gepubliceerd. Eén kopie wordt bewaard voor juridische, IT- en wetgeving- en toezichtdoeleinden.

COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement

Admiraliteitskade 62
3063 ED Rotterdam

t +31 (0)10 448 83 00

f +31 (0)70 448 83 01

e cot@cot.nl

i www.cot.nl

